

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 71.011/3
van 17 februari 2022

avis 71.011/3
du 17 février 2022

over

sur

een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan, het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’

un projet d’arrêté royal ‘portant modification de l’arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l’application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d’intervention pour leur prise en charge, l’arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l’application des tarifs sociaux par les entreprises d’électricité et les règles d’intervention pour leur prise en charge’

Op 10 februari 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Energie verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan, het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 15 februari 2022. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 17 februari 2022.

*

Le 10 février 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de l'Énergie à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal ‘portant modification de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge, l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 15 février 2022. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre, Jeroen VAN NIEUWENHOVE et Koen MUYLLE, conseillers d'État, Jan VELAERS et Bruno PEETERS, assesseurs, et Astrid TRUYENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Arne CARTON, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 17 février 2022.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

“Het koninklijk besluit van 28 januari 2021 tot aanvulling van de lijst beschermde residentiële afnemers¹, heeft de lijst van beschermde residentiële afnemers die de toepassing genieten van de maximumprijzen voor de levering van elektriciteit of aardgas (hierna ‘het sociaal tarief’) aangevuld met een zesde categorie. De categorie die ingevoegd werd door het voornoemde koninklijk besluit en bijgevolg recht heeft op de toepassing van het sociaal tarief betreft de beschermde residentiële afnemer die voor zichzelf een beslissing geniet tot toekenning van de verhoogde verzekeringstegemoetkoming bedoeld in artikel 37, § 19, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen (‘RVT-categorie’).

Het sociaal tarief BIM/RVT werkt via een systeem van prefinanciering van de leveranciers zoals voorzien in artikel 12bis van de koninklijke besluiten van 29 maart 2012. Dit in tegenstelling tot de klassieke doelgroepen van het sociaal tarief, waarvoor leveranciers achteraf worden terugbetaald via schuldvorderingen ingediend bij de CREG.

In de begrotingsnotificatie Energie van oktober 2021 werd onderstaande alinea opgenomen:

‘In 2022 verlengen we de sociale tarieven elektriciteit en gas doelgroep BIM in Q1 voor een bedrag van 207.900 kEUR.’

Artikel 97 van de Programmawet van 27 december 2021 voorziet in de verlenging van het sociaal tarief BIM tot en met 31 maart 2022.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat u ter advies voorligt beoogt de prefinanciering voor het eerste trimester van de soctar BIM/RVT verlenging te voorzien.

Artikel 1 voorziet in de financiering van de kost sociaal tarief RVT-BIM in Q1 2022 voor aardgas ten belope van 149.5 miljoen EUR.

Artikel 2 voorziet in de financiering van de kost sociaal tarief RVT-BIM in Q1 2022 voor elektriciteit ten belope van 58.4 miljoen EUR.

Voor zowel aardgas en elektriciteit wordt voorzien dat de financiering niet wordt uitbetaald aan leveranciers in faillissement en gerechtelijke reorganisatie of aan leveranciers die niet langer toegang hebben tot het regionale distributienetwerk.

¹ Voetnoot 1 van de geciteerde motivering: Koninklijk besluit van 28 januari 2021 tot aanvulling van de lijst beschermde residentiële afnemers bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, eerste lid, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen en in artikel 20, § 2/1, eerste lid, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan, zoals bekrachtigd door de wet van 27 juni 2021.

Aangezien de beslissing tot verlenging van de uitbreiding van het sociaal tarief naar RVT-BIM rechthebbenden voor het eerste kwartaal van 2022 pas van kracht werd na de inwerkingtreding van de programmawet van 27 december 2021 en de besteding van de voorziene budgetten ter prefinanciering pas bij voorliggend ontwerp van besluit hun uitvoering vinden, is er *stricto sensu* geen sprake van prefinanciering. De toekenning van het sociaal tarief RVT-BIM tot en met 31 maart 2022 wordt vandaag reeds toegepast door de energieleveranciers.

Teneinde de financiële last van de toepassing van het sociaal tarief RVT-BIM voor de energieleveranciers te verlichten, dient de prefinanciering voorzien bij voorliggend ontwerp van besluit zo snel als mogelijk te worden toegekend. De volatiele situatie op de energiemarkt benadrukt die urgentie enkel.

Opdat uitbetaling aan leveranciers zo snel als mogelijk kan plaatsvinden en uiterlijk binnen het eerste trimester van 2022 gebeurt, dient rekening gehouden te worden met een periode voor publicatie, betaling aan de CREG en betaling door de CREG van de leveranciers. Het hanteren van de gebruikelijke adviestermin van dertig dagen maakt uitbetaling binnen het eerste trimester van 2022 onmogelijk.”

Overeenkomstig artikel 84, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet de motivering van het spoedeisende karakter, die in de aanvraag wordt opgegeven, in de aanhef van het besluit worden overgenomen. Dit is in het voorliggende ontwerp niet het geval, wat moet worden verholpen.

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt vooreerst tot het invoeren van aanvullende voorschotten voor de aardgasleveranciers (149,5 miljoen euro) en de elektriciteitsleveranciers (58,4 miljoen euro) als compensatie voor de oplopende kosten van de sociale tarieven. Daartoe worden wijzigingen aangebracht in artikel 12*bis* van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 ‘tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’ (artikel 1, 1°, van het ontwerp) en in artikel 12*bis* van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 ‘tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’ (artikel 2, 1°, van het ontwerp).

Voorts worden dezelfde bepalingen gewijzigd om de aan de leveranciers opgelegde uiterste datum voor het terugstorten van te veel betaalde bedragen, die momenteel is bepaald op 31 oktober 2023, te verlengen tot 31 maart 2024 (artikelen 1, 2°, en 2, 2°, van het ontwerp).

Het te nemen besluit treedt in werking op de datum van bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad (artikel 3 van het ontwerp).

RECHTSGROND

4. Het ontwerp vindt rechtsgrond, enerzijds, in artikel 15/11, § 1^{quinquies}, van de wet van 12 april 1965 ‘betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen’, op grond waarvan de Koning de regels vaststelt voor het bepalen van de werkelijke nettokosten voor de aardgasondernemingen, als gevolg van de in artikel 15/10, § 2, van die wet bedoelde activiteiten, en van hun betrokkenheid bij de tenlasteneming ervan, en, anderzijds, in artikel 21ter, § 3, van de wet van 29 april 1999 ‘betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt’, op grond waarvan de Koning de regels vaststelt voor het bepalen van de kosten voor de elektriciteitsondernemingen van de activiteit bedoeld in artikel 20, § 2, van die wet, en van hun tussenkomst voor het ten laste nemen ervan.

Die bepalingen bieden ook rechtsgrond voor de ontworpen bepalingen die de uitbetaling door de Commissie voor de regulering van de elektriciteit en het gas (hierna: CREG) van een voorschot binnen een bepaalde termijn afhankelijk maken van de financiële situatie van de betrokken leverancier.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikelen 1 en 2

5. Volgens het ontworpen artikel 12bis, derde lid, van de twee koninklijke besluiten van 29 maart 2012 gebeurt de uitbetaling van het aanvullend voorschot “uiterlijk 30 dagen volgend op de inwerkingtreding van *dit koninklijk besluit*” en ontvangt de CREG daartoe het voormelde bedrag “uiterlijk 15 dagen volgend op de inwerkingtreding van *dit koninklijk besluit*”. Daarmee wordt gerefereerd aan de datum van inwerkingtreding van die twee besluiten, namelijk 1 april 2012, hetgeen ongetwijfeld niet de bedoeling is.

Er moet dan ook telkens gewag worden gemaakt van een precieze datum of, indien dat om praktische redenen niet mogelijk zou zijn, van de datum van inwerkingtreding van het te nemen wijzigingsbesluit, veeleer dan van het te wijzigen besluit.

6. De ontworpen regeling waarbij niet-uitbetaalde bedragen rechtstreeks door de CREG in rekening worden gebracht van de eindafrekening (ontworpen artikel 12bis, vijfde lid, van de twee koninklijke besluiten van 29 maart 2012) werd door de gemachtigde nader toegelicht als volgt:

“Deze worden niet uitgesloten van terugbetaling, maar worden uitgesloten van storting van het voorschot. De bedragen die zouden worden gestort als voorschot worden niet gestort maar door de CREG rechtstreeks verrekend met het saldo na het indienen van de schuldvordering voor terugbetaling. Het recht op terugbetaling wordt aldus niet ingekort.”

Die bedoeling komt onvoldoende uit de verf in de ontworpen bepalingen. Met het oog op de rechtszekerheid verdient het aanbeveling om telkens de zinsnede “worden rechtstreeks door de CREG in rekening gebracht voor het vaststellen van de definitieve eindafrekening bedoeld in artikel 12” te vervangen door de zinsnede “komen niet in mindering bij het vaststellen van de definitieve eindafrekening bedoeld in artikel 12”.²

7. De zo-even aangehaalde verklaring van de gemachtigde impliceert tevens dat een voorbehoud moet worden gemaakt bij de bedragen van 149,5 miljoen euro en 58,4 miljoen euro die worden vermeld in het ontworpen artikel 12*bis*, derde lid, van de twee koninklijke besluiten van 29 maart 2012. Het gaat immers om de totaalbedragen waarvoor de verplichting tot uitbetaling binnen de erin vermelde termijn enkel geldt ten aanzien van leveranciers die zich niet in één van de in het ontworpen vierde lid bedoelde situaties bevinden. Hierdoor zullen de uiteindelijk betaalde totaalbedragen vermeld in het ontworpen derde lid lager liggen indien één of meer leveranciers zich in één van de situaties bedoeld in het ontworpen vierde lid bevinden.

Om dit te verduidelijken verdient het aanbeveling om het ontworpen derde lid telkens als volgt te laten aanvangen: “*Onverminderd het vierde lid*, wordt bij wijze van aanvullend³ voorschot (...)”.

8. In het ontworpen artikel 12*bis*, vierde lid, 1° tot 4°, van de twee koninklijke besluiten van 29 maart 2012 moet systematisch worden vermeld “*uiterlijk 5 dagen voor de datum van betaling van het bedrag door de CREG*”. Nu komt die vermelding enkel voor in de Franse tekst van het ontworpen artikel 12*bis*, vierde lid, 2° tot 4°.

9. In de Nederlandse tekst van artikel 1, 2°, van het ontwerp schrijve men “dat het zesde [niet: vijfde] lid wordt”.

10. In het ontworpen artikel 12*bis*, vierde lid, 4°, van de koninklijke besluiten van 29 maart 2012 kan de verwijzing naar de erin vermelde wetsebepalingen beter worden weggelaten, aangezien het vanzelf spreekt dat voor het begrip “distributienet” moet worden aangesloten op de terminologie van de betrokken wetten. Overigens bevat artikel 1, 13°, van de wet van 12 april 1965 als dusdanig geen definitie van dat begrip.

11. De gemachtigde bevestigde dat het woord “voorschot” in het ontworpen artikel 12*bis*, derde lid, van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 ‘tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’ (artikel 2, 1°, van het ontwerp) moet worden vervangen door de woorden “aanvullend voorschot”.

² Vgl. met de tekst van het laatste lid van de voormelde artikelen 12*bis*.

³ Zie daarover ook opmerking 9.

Artikelen 3 en 4

12. In de Nederlandse tekst van de artikelen 3 en 4 van het ontwerp moet de artikelnummering worden gecorrigeerd.

Slotopmerking

13. Zoals de Raad van State reeds meermaals in herinnering heeft gebracht,⁴ moeten besluiten die steunen op in opmerking 4 vermelde rechtsgronden worden bekrachtigd binnen twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding ervan.

*

⁴ Zie adv.RvS 68.591/3 van 18 januari 2021 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 5 maart 2021 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’, opmerkingen 5.1 tot 5.3; zie eveneens adv.RvS 70.630/3 van 13 december 2021 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 15 december 2021 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’, opmerkingen 6.1 en 6.2.

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

« Het koninklijk besluit van 28 januari 2021 tot aanvulling van de lijst beschermde residentiële afnemers¹, heeft de lijst van beschermde residentiële afnemers die de toepassing genieten van de maximumprijzen voor de levering van elektriciteit of aardgas (hierna 'het sociaal tarief') aangevuld met een zesde categorie. De categorie die ingevoegd werd door het voornoemde koninklijk besluit en bijgevolg recht heeft op de toepassing van het sociaal tarief betreft de beschermde residentiële afnemer die voor zichzelf een beslissing geniet tot toekenning van de verhoogde verzekeringstegemoetkoming bedoeld in artikel 37, § 19, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen ('RVT-categorie').

Het sociaal tarief BIM/RVT werkt via een systeem van prefinanciering van de leveranciers zoals voorzien in artikel 12bis van de koninklijke besluiten van 29 maart 2012. Dit in tegenstelling tot de klassieke doelgroepen van het sociaal tarief, waarvoor leveranciers achteraf worden terugbetaald via schuldvorderingen ingediend bij de CREG.

In de begrotingsnotificatie Energie van oktober 2021 werd onderstaande alinea opgenomen:

'In 2022 verlengen we de sociale tarieven elektriciteit en gas doelgroep BIM in Q1 voor een bedrag van 207.900 kEUR.'

Artikel 97 van de Programmawet van 27 december 2021 voorziet in de verlenging van het sociaal tarief BIM tot en met 31 maart 2022.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat u ter advies voorligt beoogt de prefinanciering voor het eerste trimester van de soctar BIM/RVT verlenging te voorzien.

Artikel 1 voorziet in de financiering van de kost sociaal tarief RVT-BIM in Q1 2022 voor aardgas ten belope van 149.5 miljoen EUR.

Artikel 2 voorziet in de financiering van de kost sociaal tarief RVT-BIM in Q1 2022 voor elektriciteit ten belope van 58.4 miljoen EUR.

Voor zowel aardgas en elektriciteit wordt voorzien dat de financiering niet wordt uitbetaald aan leveranciers in faillissement en gerechtelijke reorganisatie of aan leveranciers die niet langer toegang hebben tot het regionale distributienetwerk.

Aangezien de beslissing tot verlenging van de uitbreiding van het sociaal tarief naar RVT-BIM rechthebbenden voor het eerste kwartaal van 2022 pas van kracht werd na de inwerkingtreding van de programmawet van 27 december 2021 en de besteding van de

¹ Note de bas de page 1 de la motivation citée : Koninklijk besluit van 28 januari 2021 tot aanvulling van de lijst beschermde residentiële afnemers bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, eerste lid, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen en in artikel 20, § 2/1, eerste lid, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan, zoals bekrachtigd door de wet van 27 juni 2021.

voorziene budgetten ter prefinanciering pas bij voorliggend ontwerp van besluit hun uitvoering vinden, is er stricto sensu geen sprake van prefinanciering. De toekenning van het sociaal tarief RVT-BIM tot en met 31 maart 2022 wordt vandaag reeds toegepast door de energieleveranciers.

Teneinde de financiële last van de toepassing van het sociaal tarief RVT-BIM voor de energieleveranciers te verlichten, dient de prefinanciering voorzien bij voorliggend ontwerp van besluit zo snel als mogelijk te worden toegekend. De volatiele situatie op de energiemarkt benadrukt die urgentie enkel.

Opdat uitbetaling aan leveranciers zo snel als mogelijk kan plaatsvinden en uiterlijk binnen het eerste trimester van 2022 gebeurt, dient rekening gehouden te worden met een periode voor publicatie, betaling aan de CREG en betaling door de CREG van de leveranciers. Het hanteren van de gebruikelijke adviestermijn van dertig dagen maakt uitbetaling binnen het eerste trimester van 2022 onmogelijk ».

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la motivation de l'urgence figurant dans la demande doit être reproduite dans le préambule de l'arrêté. Tel n'est pas le cas dans le projet à l'examen et il convient d'y remédier.

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a tout d'abord pour objet de prévoir des avances supplémentaires pour les fournisseurs de gaz naturel (149,5 millions d'euros) et les fournisseurs d'électricité (58,4 millions d'euros) à titre de compensation pour la hausse des coûts des tarifs sociaux. À cette fin, le projet modifie l'article 12bis de l'arrêté royal du 29 mars 2012 'fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge' (article 1er, 1°, du projet) ainsi que l'article 12bis de l'arrêté royal du 29 mars 2012 'fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge' (article 2, 1°, du projet).

Ces mêmes dispositions sont en outre modifiées afin de prolonger jusqu'au 31 mars 2024 la date limite imposée aux fournisseurs pour reverser les excédents, laquelle est actuellement fixée au 31 octobre 2023 (articles 1er, 2°, et 2, 2°, du projet).

L'arrêté envisagé entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge (article 3 du projet).

FONDEMENT JURIDIQUE

4. Le projet trouve son fondement juridique, d'une part, dans l'article 15/11, § 1er *quinquies*, de la loi du 12 avril 1965 'relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations', en vertu duquel le Roi arrête les règles de détermination du coût réel net, pour les entreprises de gaz naturel, résultant des activités visées à l'article 15/10, § 2, de cette loi et de leur intervention pour leur prise en charge et, d'autre part, dans l'article 21ter, § 3, de la loi du 29 avril 1999 'relative à l'organisation du marché de l'électricité', en vertu duquel le Roi fixe les règles de détermination du coût pour les entreprises d'électricité de l'activité visée à l'article 20, § 2, de cette loi et de leur intervention pour sa prise en charge.

Ces dispositions procurent également un fondement juridique aux dispositions en projet qui subordonnent à la situation financière du fournisseur concerné le paiement, par la Commission de régulation de l'électricité et du gaz (ci-après : la CREG), d'une avance dans un délai déterminé.

EXAMEN DU TEXTE

Articles 1er et 2

5. Selon l'article 12bis, alinéa 3, en projet, des deux arrêtés royaux du 29 mars 2012, le paiement de l'avance supplémentaire intervient « dans les 30 jours suivant l'entrée en vigueur du *présent arrêté royal* » et pour ce faire, la CREG reçoit le montant précité « dans les 15 jours suivant l'entrée en vigueur du *présent arrêté royal* ». Il est ainsi fait référence à la date d'entrée en vigueur de ces deux arrêtés, à savoir le 1er avril 2012, ce qui n'est assurément pas l'intention.

Il s'impose dès lors de mentionner chaque fois une date précise ou, si cela s'avérait impossible pour des raisons pratiques, la date d'entrée en vigueur de l'arrêté modificatif envisagé, plutôt que celle de l'arrêté à modifier.

6. Le dispositif en projet impliquant que les montants non versés sont imputés directement par la CREG sur le solde de tout compte (article 12bis, alinéa 5, en projet, des deux arrêtés royaux du 29 mars 2012) a été précisé par le délégué en ces termes :

« Deze worden niet uitgesloten van terugbetaling, maar worden uitgesloten van storting van het voorschot. De bedragen die zouden worden gestort als voorschot worden niet gestort maar door de CREG rechtstreeks verrekend met het saldo na het indienen van de schuldvordering voor terugbetaling. Het recht op terugbetaling wordt aldus niet ingekort ».

Cette intention ne ressort pas suffisamment des dispositions en projet. Dans un souci de sécurité juridique, il est recommandé de remplacer chaque fois le segment de phrase « sont imputés directement par la CREG pour la détermination du solde de tout compte visé à l'article 12 » par le segment de phrase « ne viennent pas en déduction pour la détermination du solde de tout compte visé à l'article 12 »².

7. La déclaration susvisée du délégué implique également qu'il faut émettre une réserve quant aux montants de 149,5 millions d'euros et de 58,4 millions d'euros mentionnés à l'article 12bis, alinéa 3, en projet, des deux arrêtés royaux du 29 mars 2012. Il s'agit en effet des montants totaux pour lesquels l'obligation de paiement dans le délai y indiqué vaut uniquement à l'égard des fournisseurs qui ne se trouvent pas dans l'une des situations visées à l'alinéa 4 en projet. En conséquence, les montants totaux finalement payés, mentionnés à l'alinéa 3, en projet, seront inférieurs si un ou plusieurs fournisseurs se trouvent dans l'une des situations visées à l'alinéa 4 en projet.

Afin d'apporter cette précision, il est recommandé de rédiger chaque fois le début de l'alinéa 3, en projet, comme suit : « *Sans préjudice de l'alinéa 4, à titre d'avance supplémentaire*³ (...) ».

8. Dans l'article 12bis, alinéa 4, 1° à 4°, en projet, on écrira systématiquement « *au plus tard* 5 jours avant la date du paiement de montant par la CREG » Actuellement, cette précision (« *au plus tard* ») apparaît pour le texte français uniquement à l'article 12bis, alinéa 4, 2° à 4°, en projet.

9. Dans le texte néerlandais de l'article 1er, 2°, du projet, on écrira « dat het zesde [et non : vijfde] lid wordt ».

10. À l'article 12bis, alinéa 4, 4°, en projet, des arrêtés royaux du 29 mars 2012, mieux vaudrait supprimer la référence aux dispositions législatives qui y sont mentionnées, dès lors qu'il va de soi que pour la notion de « réseau de distribution » il faut se conformer à la terminologie utilisée dans les lois concernées. Au demeurant, l'article 1er, 13°, de la loi du 12 avril 1965 ne contient pas en tant que tel de définition de cette notion.

11. Le délégué a confirmé que le mot « avance » à l'article 12bis, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 29 mars 2012 'fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge' (article 2, 1°, du projet) doit être remplacé par les mots « avance supplémentaire ».

² Comparer avec le texte du dernier alinéa des articles 12bis précités.

³ Voir également à ce propos l'observation 9.

Articles 3 et 4

12. Dans le texte néerlandais des articles 3 et 4 du projet, on corrigera la numérotation des articles.

Observation finale

13. Comme le Conseil d'État a déjà eu l'occasion de le rappeler à plusieurs reprises⁴, les arrêtés qui s'appuient sur les fondements juridiques mentionnés dans l'observation 4 sont confirmés dans les douze mois de leur date d'entrée en vigueur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH

⁴ Voir avis C.E. 68.591/3 du 18 janvier 2021 sur un projet devenu l'arrêté royal du 5 mars 2021 'portant modification de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge ainsi que de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge', observations 5.1 à 5.3; voir également avis C.E. 70.630/3 du 13 décembre 2021 sur un projet devenu l'arrêté royal du 15 décembre 2021 'portant modification de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge ainsi que de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge', observations 6.1 et 6.2.